

EMPRESA

Froitas Jose da
Andaluza abre
nova tenda P9

MELIDE

O Concello
realizará obras
de mellora na
Avenida de
América P14

CULTURA

Ánxela Lopez:
"Unha vida
chea de libros,
usuarios e
palabras" P21

ENTREVISTA

**Juan José
Segade,
Recambios
Sando P23**

Cerne

O xornal da Terra de Melide

Ano XX - Nº 236. Outubro 2025. Distribución gratuíta

"Vive o Samaín no comercio local" é a nova campaña que une comerciantes e familias

A Asociación de Empresarios e Empresarias da Terra de Melide impulsa unha nova campaña para este outono, baixo o lema de: "Vive o Samaín no comercio local". Esta iniciativa de dinamización comercial realízase coa estreita colaboración das Asociacións de Nais e Pais do CEIP Martagona, CEIP Nº1 - ANPA O Forte (Melide) e CEIP de Arcediago (Santiso).

Esta campaña celebrarase do venres 31 de outubro ata o domingo 2 de novembro, coincidindo co Samaín. P3

Toques contará con dúas vivendas sociais

A xunta directiva do GDR reuniuse, o pasado setembro en Touro, para tratar diversas cuestións entre as que destaca a aprobación da creación de 2 vivendas sociais no concello de Toques. P18

Charamela organiza o ciclo "Teatro no Camiño"

A Asociación Cultural Charamela organiza a edición XIII do Ciclo de Teatro Afeccionado "O teatro no Camiño" para este mes de outubro no Centro Sociocultural Mingos de Pita, en Melide. P20

TOQUES
CTRA MELIDE-TOQUES KM8
L - V 7:00 a 14:00 15:30 a 18:30
SÁBADOS 10:30 a 13:30
MELIDE
N-547, 15800
Furelos, A Coruña
L - S 10:00 a 14:00
16:30 a 20:30

ESTE INVERNO...
QUE NON TE COLLA O FRÍO!!

NOVA COLECCIÓN OUTONO/INVERNO

RECHEO
NÓRDICO
DENDE
29€

SÁBANA
CORALINA
DENDE
34€

COLCHÓN VISCO
CARA DE INVERNO
DENDE
366€

SOFÁS
RELAX
DENDE
399€

NON VENDEMOS
LEÑA PERO
TAMÉN ABRIGA!

Tribuna de opinión

Comunicado

Xunta Directiva de ASETEM - CCA

Como xa vén sendo tradición dende hai varios anos, o último venres de setembro celebrouse a Festa Infantil de Volta ao Cole, un evento organizado pola Asociación para premiar á clientela que compra os artigos de regreso ás clases nos comercios locais asociados e, ao mesmo tempo, dinamizar as compras.

Dende Asetem preparamos con moito traballo e ilusión cada campaña que se realiza e intentamos aprender dos erros ou cousas a mellorar para que a seguinte edición saía o mellor posible.

No caso concreto desta iniciativa poñemos especial dedicación, dado que é unha das máis numerosas e con maior repercusión para o comercio de proximidade, polo que se decide dedicar unha parte importante de fondos económicos para realizar a gran Festa Infantil de Volta ao Cole. A mecánica para conseguir as entradas deste evento son as mesmas dende hai, como mínimo, 5 anos e o único que mudou foi o importe

Nenas e nenos na Festa Infantil de Volta ao Cole 2025. / Foto: Asetem

dos tickets a entregar (nesta ocasión 100 euros), dado que dende a directiva entendemos que co aumento dos prezos se podía subir a cuantía para recibir: vale de compra, agasallo e entrada para a Festa. A clientela podía entregar ditos tickets do 1 ao 26 de setembro nas Oficinas de Asetem.

As bases da campaña e a súa promoción fíxose a través das redes sociais, anuncio na Voz de Galicia e en El Progreso, páxina web de Asetem, nota de prensa publicada en varios medios de comunicación e carteis nos comercios.

A pesares de todo isto, o venres o persoal de Asetem levouse unha desagradable sorpresa: familias

que se enfadaban e protestaban por que non se lles deixaba entrar aos seus fillos e fillas por non ter entrada, manifestando, en moitas ocasións, que non souberan de dita iniciativa. Estas protestas chegaron incluso a cometarios pexorativos persoais. Como en todo evento hai unhas normas que cumprir e nunca se debe acudir ás faltas de respecto.

Dende a Asociación seguiremos traballando de maneira incansable para que as iniciativas da entidade fagan do noso comercio de proximidade un valor engadido para a nosa comunidade, así como agardamos que a poboación sexa respectuosa co noso traballo e esforzo.

Editorial

Semente de esperanza

Bandeira palestina, como as que se viron nas manifestacións. / Foto: iStock

O pasado sábado milleiros de persoas reuníronse en Compostela nunha gran manifestación baixo o lema: Galiza con Palestina, na que se denunciou o xenocidio e os máis de 60 anos que Israel leva ocupando o territorio palestino.

O xoves anterior, centos de manifestantes concentráronse na capital galega e outros municipios (como foi o caso de Palas de Rei) para protestar pola detención da Flotilla a Gaza. É importante recordar que dita Flotilla tiña o obxectivo de abrir un corredor para

a entrada de axuda humanitaria e alimentos porque, actualmente, a xente en Gaza segue a morrer tamén de fame.

Ver na rúa a tanta xente, de diferentes idades, manifestándose contra un xenocidio faime sentir que hai semente de esperanza para a humanidade.

Noutra orde de cousas, non quería rematar este espazo de opinión sen lembrar a Jane Goodall. Unha muller incansable na defensa polo planeta e todos os seus habitantes. Ata sempre Jane.

Cerne

Edición dixital en www.asetem.com

Publicación mensual de distribución gratuíta

COORDINACIÓN E REDACCIÓN: Lorena Vidal

EDICIÓN: Asociación de Empresarios Terra de Melide

ENDEREZO: R/ Lino Sexto Sánchez 9, Melide (A Coruña)

Telf. e Fax: 981 506 188 **E-mail:** info@asetem.com

COLABORACIÓN: Vanesa de Quinzán

AGRADECIMENTOS: Imprenta Meligraf

IMPRESIÓN: Publicaciones Tameiga S.L.

DEPÓSITO LEGAL: OR / 57 / 84

ASOCIACIÓN DE
MEDIOS EN GALEGO

Cerne non se responsabiliza das opinións manifestadas polos seus colaboradores

ÍNDICE

- OPINIÓN.....	2
- EMPRESA.....	3
- COLABORACIÓN.....	11
- MELIDE.....	12
- COMARCA.....	17
- CULTURA E LECER.....	20
- ENTREVISTA.....	23

Asetem impulsa "Vive o Samaín no comercio local", coa colaboración das ANPAs do Martagona, Santiso e O Forte

VIVE O SAMAIN NO COMERCIO LOCAL

31 DE OUTUBRO – 2 DE NOVIEMBRE

ACHÉGATE DISFRAZADO AOS COMERCIOS LOCAIS DE ASETEM E LEVARÁS DOCES TERRORÍFICOS!

SORTEO ENTRE OS TÍCKETS REXISTRADOS NA APP DE 5 VALES DE 30€

Organiza:

Cofinanciado:

Colabora:

O cartel da campaña de dinamización comercial "Vive o Samaín no comercio local". / Fotos: Asetem

A Asociación de Empresarios e Empresarias da Terra de Melide impulsa unha nova campaña para este outono, baixo o lema de: "Vive o Samaín no comercio local". Esta iniciativa de dinamización comercial realízase coa estreita colaboración das Asociacións de Nais e Pais do CEIP Martagona, CEIP N°1 - ANPA O Forte (Melide) e CEIP de Arcediano (Santiso).

Esta campaña celebrárase do venres 31 de outubro ata o domingo 2 de novembro que, coincidindo co festexo do Samaín, os nenos e nenas da comarca (sexan ou non fillos ou fillas das familias socias das ANPAs organizadoras) poderán saír disfrazados na tarde do venres e acudir aos establecementos asociados para conseguir lambetadas.

A maiores, para complementar esta acción, as persoas que compren durante estes 3 días nos comercios socios de Asetem, se rexistran o ticket na APP entran directamente no sorteo de 5 vales de compra de 30 euros. Os tickets poden ser de calquera importe, non hai mínimo nin máximo. Ao rexistrar os boletos a clientela simplemente terá que: descargar a APP (se aínda non a ten), rexis-

trarse (no caso de que sexa a primeira vez que a usa), pinchar no cadro da iniciativa "Vive o Samaín no comercio local", sacar unha fotografía do ticket, poñer o seu nome, data da compra e o establecemento no que se realizou a merca e xa tes unha participación para o sorteo.

As lambetadas que se lle regalarán aos cativos e cativas foron adquiridas polas ANPAs Martagona, O Forte e Xuntanza, así como pola Asociación de Empresarios e Empresarias da Terra de Melide que, de xeito gratuito, llas repartiron aos comercios asociados da localidade.

"A colaboración entre asociacións é fundamental para impulsar iniciativas que nos benefician a todas e todos, polo que queremos agradecerlle a ANPA Martagona a idea desta campaña e a súa colaboración, ao igual que á ANPA Xuntanza e O Forte", indican dende a directiva de Asetem.

Ademais, desde a entidade empresarial destacan que esta iniciativa de dinamización é "unha maneira divertida e diferente de que os máis pequenos, a futura clientela, coñezan os establecementos de proximidade do municipio.

CHINCHES?

Plagostel
control de riesgos ambientales

Llámanos

698179968 / 986118714
administracion@plagostel.com

"Merca na Vila" é a nova iniciativa comercial da Deputación da Coruña

Adhesivo da campaña "Merca na Vila" da Deputación para dinamizar o comercio local. / Foto: Deputación da Coruña

A Deputación da Coruña, en colaboración coa Federación Galega de Comercio e as Asociacións de Comerciantes, pon en marcha a iniciativa "Merca na Vila".

Trátase dun programa de incentivos ao consumo, cun orzamento de 6 millóns de euros, en forma de descontos por valor de ata 100 euros. Esta campaña de dina-

mización está pensada para os comercios de proximidade localizados en municipios de menos de 20.000 habitantes da provincia (como é o caso de Melide).

Os establecementos interesados en participar nesta iniciativa comercial deberán adherirse antes do 20 de outubro. Para anotar-se teñen que entrar na páxina web mercanavila.gal.

Dende a Administración provincial indican que "este programa ten como finalidade propiciar o fortalecemento do sector provincial da Coruña naqueles concellos de menor poboación, dinamizar a actividade comercial promovendo as compras de bens en comercios de proximidade, mellorar o fondo da manobra dos establecementos comerciais e paliar o impacto negativo derivado da actual situación inflacionista".

A clientela poderá descargar os descontos de "Merca na Vila" dende o 20 de outubro e ata o 20 de novembro. Cada bono terá a consideración de vale de desconto por un valor de

ata 100 euros para compras realizadas nos comercios adheridos, de acordo cos seguintes criterios (mecánica similar aos Bonos Activa Comercio): se o importe da compra é de entre 20 e 29 euros, o desconto será de 5; se gastamos entre 30 e 49 euros, descontarannos 10; e, por último, se o gasto é igual ou superior a 50 euros, o desconto será de 15 euros.

A validez dos bonos estenderase ata o fin da vixencia do programa, agás esgotamento previo do seu saldo, ou ata que o importe total dos descontos efectivamente realizados en compravendas acade o total do orzamento do programa.

Durante a campaña haberá diversos carteis e distintivos con información da iniciativa e un código QR onde se poderán descargar os descontos de "Merca na Vila".

Aberto o prazo de inscrición para o curso semipresencial de xestión de empresas de maneira máis eficiente

Un profesor na aula dunha formación co alumnado, nun sistema presencial de aprendizaxe. / Foto: iStock

A Escola de Organización Industrial abre o prazo de inscrición para o curso semipresencial de xestión de empresas de xeito eficiente, dirixido a traballadoras por conta propia e a persoas empregadas en empresas

orientadas ao desenvolvemento e pleno uso do seu capital humano, incluída a formación para a adopción dunha nova organización de traballo e prácticas de reconciliación e formación de persoal.

En concreto, neste curso impulsarase a aprendizaxe en dixitalización, economía circular, e formación técnica e especializada na xestión eficiente da empresa, incluíndo actuacións de *upskilling* (proceso de

adquirir novas habilidades ou mellorar as existentes para incrementar a competencia no rol actual dun profesional, adaptándose aos cambios tecnolóxicos e do mercado laboral) para a adecuación ás tecnoloxías dos diferentes sectores empresariais.

Dende a EOI pretenden que o alumnado desta formación adquira: os coñecementos necesarios en técnicas innovadoras que lles permitan mellorar a xestión dos seus negocios e os coñecementos en técnicas innovadoras da xestión empresarial que lles permita optimizar o funcionamento da empresa. En definitiva, realizar un curso especializado en materia de innovación que permita unha evolución tecnolóxica de mellora dos distintos procesos existentes nas empresas desde a súa propia xestión, deseño e xestión da clientela, ata a correcta estrutura de funcionamento

da empresa para conseguir obxectivos de crecemento, logrando mellorar na competitividade da empresa na que traballa.

A duración aproximada da formación será de 3 meses e a previsión é comezar neste mes de outubro. A maiores, o sistema será semipresencial, polo que contará con clases presenciais de 4 horas 1 vez á semana (isto adaptarse ao alumnado), xunto con titorías especializadas de xeito virtual. Este curso será totalmente gratuíto para as persoas participantes (o programa está cofinanciado polo Fondo Social Europeo, EOI e IGAPE).

As persoas interesadas en anotarse ou se precisan máis información poden facelo a través da páxina web da Escola de Organización Industrial, no Polo de Emprendemento de Melide ou no correo electrónico amartinezf@learning.eoi.es.

Amplíase o prazo das axudas para o impulso da innovación

Un obreiro traballando nunha obra de mellora de eficiencia enerxética como o destas axudas. / Foto de arquivo

A Xunta de Galicia amplía o período subvencionable e o prazo de xustificación das axudas para o impulso da innovación e a sustentabilidade do comercio local

e artesanal do 2025. Con esta modificación, as datas quedan do seguinte xeito: consideraranse subvencionables as actuacións realizadas e pagadas desde o 1

de decembro de 2024 ata o 24 de outubro deste ano, e o pago da subvención quedará condicionado á presentación da documentación xustificativa do investimen-

to realizado ata o 24 de outubro.

As solicitudes deberán presentarse, de xeito obrigatorio, por medios electrónicos, a través do formulario normalizado dispoñible na sede electrónica da Xunta de Galicia.

Para a concesión destas axudas destinarase un crédito de 3.900.000 euros. É importante sinalar que esta subvención non é compatible coas do Bono Enerxía Peme para a mesma categoría de actuacións subvencionables.

Esta axuda económica cubre as seguintes actuacións: implantación ou mantemento da páxina web, con ou sen venda en liña, software de xestión adaptado á actividade comercial desenvolvida, ferramentas de posicionamento

dixital, loxística e-commerce, xestión de redes sociais, etiquetaxe electrónica para lineais de venda, terminais de autopagamento para a clientela, solucións de ciberseguridade, pantallas e escaparates virtuais, con ou sen interacción coa clientela, e asistentes virtuais e sistemas dixitais interactivos.

Na outra liña de actuacións: sistemas de iluminación enerxeticamente eficientes, actuacións de mellora da fachada e de illamento térmico e acústico, portas automáticas con sensores de proximidade e sistemas de climatización enerxeticamente eficientes.

Por último, tamén se subvencionan bolsas de papel, liño, algodón sempre que sexa 100% reciclado, sobres de papel ou cartón e caixas de cartón.

A campaña de Volta ao Cole repartiu case 600 euros en vales de compra

Un grupo de nenos e nenas que participaron na Festa Infantil. / Foto: Cerne

A campaña de Volta ao Cole, organizada pola Asociación de Empresarios e Empresarias da Terra de Melide, repartiu case 600 euros en vales de compra que repercutirán unha vez máis nos comercios locais asociados.

Esta primeira cifra amosa a boa acollida que esta iniciativa comercial ten entre a clientela, para ser exactos serán 594 euros os

que se volverán inxectar nos establecementos de proximidade ata o vindeiro 26 de outubro. Isto implica que con respecto ao ano pasado, incrementouse en 100 euros o presuposto total destinado a vales de compra. En total máis de 90 familias víronse beneficiadas por esta actividade.

A maiores, e como xa vén sendo habitual, a

clientela que entregou tickets cun importe por valor de 100 euros ou máis levou tamén un agasallo promocional e entradas para a festa infantil que se celebrou o pasado 26 de setembro no Parque Rosalía de Castro con inchables, comida e obradoiros. En concreto, repartíronse 164 entradas para este evento de fin de campaña.

A convocatoria desta iniciativa tamén beneficiou á APP de Asetem, dado que houbo 33 descargas novas, grazas ao sistema de emitido dos vales de compra. Isto implica que a información e campañas que se divulguen, tanto de xeito xeral pola Asociación como de xeito particular polos comercios, terán unha maior repercusión.

Dende a directiva amosan o seu agradecemento "a todas as persoas que nesta volta ao cole se decantaron por comprar no noso comercio local".

Asetem celebra o día 13 unha formación da APP

Socias e socios na anterior formación da APP da Asociación. / Foto: Asetem

A Asociación de Empresarios e Empresarias da Terra de Melide celebra o día 13, luns, ás 20:30 horas unha formación da APP da entidade nas súas oficinas (Rúa Lino Sexto, 2).

Este pequeno curso está dirixido aos socios e socias de Asetem para sacarlle o máximo partido posible a esta ferramenta dixital e poder seguir dándolle im-

portancia nas campañas e iniciativas comerciais, tanto as conxuntas da Asociación como as particulares de cada establecemento.

"É fundamental que, na medida do posible aos asociados e asociadas acudan a esta formación para saber usar correctamente a APP e transmitirlo á clientela", explican dende a directiva de Asetem.

Setembro trae un lixeiro aumento das cifras do paro na comarca

Varias persoas candidatas, nunha entrevista de traballo. / Foto: iStock

O mes de setembro trae un lixeiro aumento das cifras do paro na comarca da Terra de Melide, concretamente en 17 persoas.

Non obstante, non todos os concellos da contorna seguen a mesma tendencia, dado que no caso Toques e Sobrado non se incrementou o número de persoas desempregadas.

De maneira máis detallada: en Toques baixa o paro en 3 persoas (total de número parados e paradas 26), Sobrado mantén a mesma cifra que no mes de agosto (41), no municipio de Santiso o ascenso de habitantes sen emprego é de só 1 (33), e no lado menos favorable para o mercado laboral está Melide onde o paro subiu en

19 persoas coa fin da temporada alta do verán (249).

Con respecto ao mes de setembro do 2024 a cifra total de parados e paradas na Terra de Melide aumentou en 5 persoas.

Nas comarcas limítrofes coa de Melide a situación é diversa, mentres na de Arzúa o número de desempregados ou desempregadas baixa en 14 persoas, no caso na da Ulloa (+20) e o Deza (+15) a tendencia é dun pequeno incremento do paro.

A nivel autonómico aumentou nun 3'09%, o que implica 3.394 persoas que perderon o seu traballo. Do total de parados e paradas un 59'44% son mulleres e un 4'3% menores de 25 anos. Estes datos son opostos aos do conxunto de España, no que descendeu o paro en 4.846 persoas, algo pouco habitual nun mes de setembro, dada a finalización da etapa estival.

A Xunta fixa os festivos cos comercios abertos

Cartel de aberto na porta dun comercio de proximidade. / Foto de arquivo

A Xunta de Galicia vén de publicar no DOG os domingos e festivos nos que os establecementos comerciais poderán abrir durante o ano 2026, estes son: 4 e 11 de xaneiro, 2 de abril, 26 de xullo, 15 de agosto, 29 de novembro e o 6, 13, 20 e 27 de decembro. Como xa vén sendo habitual, as datas escollidas son próximas a

festividades como o Nadal, a Semana Santa ou o venres negro.

No que respecta ao comercio de proximidade de Melide só lle afectan as xornadas festivas que se publicaron por parte da Administración autonómica, dado que para os domingos xa ten permiso para abrir durante todo o ano.

A CIG convoca paros de 4 horas o vindeiro 15 de outubro

Varios obreiros no seu centro de traballo secundando un paro de folga. / Foto: iStock

A Confederación Intersindical Galega (CIG) convoca o paro da actividade laboral durante 4 horas por quenda en todos os centros de traballo, tanto públicos como privados, en Galicia.

Ditos paros serán de 22:00 a 2:00h na quenda de noite, de 10:00 a 14:00h no de mañá e de 18:00 a 22:00h no de tarde.

A maiores, a CIG anima a realizar concentra-

cións nos centros de traballo e a sumarse ás mobilizacións nas principais cidades e vilas galegas ás 19:30h. A convocatoria enmárcase no lema "Tamén no traballo paremos o xenocidio".

A Confederación Intersindical Galega, a primeira forza sindical en Galicia, recorda que leva máis de 2 anos sostendo un calendario de mobilizacións permanentes en apoio ao pobo palestino, en colaboración coa Coordinadora Galega de Solidariedade con Palestina. De feito, en Galicia realizáronse máis de 1.000 concentracións nos últimos 2 anos en solidariedade con Palestina. Neste sentido, dende a CIG reivindicamos que a protesta laboral sexa a extensión natural dun movemento social xa consolidado na rúa. O sindicato insiste en que a resposta da clase traballadora debe estar á altura da "barbarie xenocida" que sofre Gaza.

Por outra parte, a CUT (Central Unitaria de Traballadores), sindicato

minoritario en Galicia, opta por unha convocatoria de folga xeral de 24 horas.

A nivel estatal, Comisións Obreiras (CCOO) e Unión Xeral de Traballadores e Traballadoras (UXT), sindicatos maioritarios no conxunto de España, optan por paros parciais de 2 horas en cada quenda de traballo.

Pola parte do sector empresarial, pronunciouse a Confederación Empresarial de Pontevedra (CEP) que trasladou o seu rexeitamento á convocatoria de folga xeral e paros parciais o próximo 15 de outubro para condenar o xenocidio en Gaza, "ao considerar que se trata dunha mobilización que non responde á relación entre empresarios e traballadores e a xestión empresarial".

**PRUEBA 1 MES
AUDÍFONOS
GRATIS**

tábora
CENTRO ÓPTICO Y AUDITIVO

**ESTUDIO AUDIOLOGICO GRATUITO
FINANCIACION SIN INTERESES
ÓPTICA TÁBORA MELIDE
RUA PROGRESO,13
Tlf: 981 505 199 634950412**

**NUEVA
UBICACIÓN**

tábora
CENTRO ÓPTICO Y AUDITIVO

**1 GAFA
GRADUADA
69 €**

**ÓPTICA TÁBORA MELIDE
RUA PROGRESO,13
Tlf: 981 505 199 6349504**

Ulloa Viva e PDRA convocan unha manifestación nacional contra Altri o 14 de decembro en Santiago de Compostela

As Plataformas Ulloa Viva, En Defensa da Ría de Arousa (PDRA) e o resto de asociacións e colectivos que integran a mesa de coordinación nacional contra Altri, anunciaron o luns en rolda de prensa Compostela a convocatoria dunha gran manifestación nacional o 14 de decembro, coincidindo co aniversario da mobilización do 15D de 2024, na que máis de 100.000 persoas ateigaron a Praza do Obradoiro ao berro de "Altri non". O presidente de Ulloa Viva, Juan Pedro Sánchez, e o presidente da PDRA, Xaquín Rubido, chamaron a "seguir mobilizándonos" para reclamar á Xunta que "denegue xa" todo o expediente para autorizar a macrocelulosa de Altri no concello veciño de Pallas de Rei.

Dende Ulloa Viva, a PDRA e o resto de colectivos contra o proxecto de Altri fan un chamamento "á sociedade galega" a expresar o vindeiro 14 de decembro "masivamente e de maneira moi clara", o "rexeitamento a este proxecto que ataca directamente o modo de vida da comarca da Ulloa, a calidade das augas do río Ulla, e a supervivencia da pesca e o marisqueo na Ría de Arousa".

Sánchez e Rubido aseguraron que "estamos no convencemento de que igual maneira que o pobo galego fixo fronte á marea negra do Prestige e as vagas de lume, poñeremos fin a este despropósito de proxecto que representa Altri". O presidente da PDRA lembrou que "foi a mobilización histórica do pobo galego a que fixo ficar a Altri fóra do PERTE da descarbonización e das axudas públicas de 250 millóns de euros que a empresa demandaba". Ademais, Rubido amosouse convencido de que esta nova mobilización

Persoas das asociacións e colectivos contra a macrocelulosa de Altri en rolda de prensa. / Foto: Plataforma Ulloa Viva

do 14D "pode deixar a Altri fóra definitivamente da planificación eléctrica, a captación de auga e a autorización ambiental integrada da Xunta".

Logo dos últimos acontecementos, dende a PDRA sinalan que "estamos nun punto de inflexión, non podemos baixar a garda" e advertiu que "é máis necesario ca nunca continuar coa presión mobilizadora para soterrar definitivamente este proxecto". Os obxectivos desta nova convocatoria pasan por "chegar até o final coñecendo a letra pequena do acordo entre Altri e Impulsa Galiza para paralizar todas as autorizacións pendentes da Administración autonómica". Deste xeito, explicou o presidente da PDRA, "evitamos as posteriores reclamacións xudiciais de tipo económico que vai interpor Altri para

tentar indemnizacións con cargo ás arcas públicas".

Esta nova convocatoria de manifestación sucede semanas despois do anuncio do Goberno español de non incluír na Planificación da Rede Eléctrica 2025 - 2030 a liña eléctrica e a subestación necesarias para o Proxecto Gama, "vai no camiño das nosas demandas ás Administracións Públicas para que non sexa autorizado o proxecto Altri-Smarttia (propietaria do 95% de Greenalia)", explicaron Ulloa Viva e PDRA na rolda de prensa. Porén, "o noso obxectivo de impedir a volta atrás nesta Planificación Eléctrica 2030", e por iso "estaremos alertas e facendo seguimento en toda a tramitación, mesmo formulando alegacións, para que a aprobación definitiva desta Planificación sexa unha realidade administra-

tiva firme".

Ulloa Viva lembrou que o proxecto de Altri en Pallas de Rei "non ten fondos públicos, nin auga, nin electricidade, nin licenza social". A maiores, Sánchez advertiu que o de Altri "non é un proxecto industrial calquera, senón un todo inaceptable para Galicia".

Foi José Ramón Gómez Besteiro, voceiro do PSdG no Parlamento galego, o encargado de adiantar que o proxecto industrial de Altri queda excluído da Planificación da Rede Eléctrica 2025 - 2030, o que supoñía, nas súas palabras, "o terceiro e definitivo non do Goberno á macrocelulosa". A maiores, Besteiro engadiu "agora, coa súa exclusión da planificación da rede eléctrica, confírmase que este proxecto non ten futuro en Galicia".

Por outra banda,

Alfonso Rueda, presidente da Xunta, referiuse a esta exclusión do proxecto da Planificación Eléctrica e criticou esta decisión do Goberno central porque "perdúxica a toda a provincia de Lugo", ao tempo que lamentou que "todo se reduza á política".

Pola parte da empresa promotora do proxecto, Altri, logo deste anuncio de Rede Eléctrica valora presentar alegacións á decisión do Goberno español. Nun comunicado, a empresa enmarca a exclusión do proxecto da Planificación Eléctrica nunha posición "política", no sitio de ser técnica.

A responsable de relacións institucionais de Greenfiber, Olga López, atribúe a motivacións políticas que a macrocelulosa se quede sen a subestación eléctrica que precisa para instalarse en Pallas de Rei. López argumenta que cantan coa declaración ambiental da Xunta, o que garante que cumpre cos requisitos técnicos e pode coexistir sen problema coas actividades que se desenvolven no entorno.

Con respecto a isto, os colectivos contra a macrocelulosa lembraron que "estamos atentas para dar a necesaria resposta" no caso de que a Xunta adopte a decisión de autorizar a captación de auga ou a Autorización Ambiental Integrada para Altri, que o Goberno galego está a tramitar desde marzo deu á macrocelulosa a "vergoñenta" Declaración de Impacto Ambiental (DIA) positiva. Advertiron que neste caso as decisións da Xunta en favor de Altri-Smarttia "terán a resposta inmediata con concentracións locais", como xa aconteceu en toda Galicia cando se lles concedeu a DIA.

Frutas Jose da Andaluza abre nova tenda no centro de Melide

- **Como xurdiu a idea de abrir esta nova tenda?**

- **José González:** Esta será a 4ª tenda que abrimos en Melide, a última xunto ao Cuartel da Garda Civil que é onde temos o almacén. O problema co que nos atopamos agora é que se nos queda pequeno o almacén e precisamos dedicarlle todo o espazo. Entón, houbo que buscar unha alternativa e postos a abrir un comercio, fácelo o máis céntrico posible. De feito, direiche que xa levabamos detrás desta idea uns 3 anos, mirando baixos e posibles localizacións.

- **Que lle ofreceades a clientela neste espazo?**

- **J.G:** Basicamente o de sempre, para os de Melide non é novidade ningunha porque estamos todos os domingos na Praza das Coles entón para a clientela de aquí vai ser o mesmo, é certo que agora con esta tenda os que subían ata o cuartel para comprar pola semana van ter máis preto todos os días. Vai ser unha extensión do que vendemos na Praza cada fin de semana. Logo, para a xente que non soe vir a Melide os domingos vai ser máis novidade porque atoparanos nunha tenda no centro da localidade.

- **Cando será a inauguración deste novo comercio?**

- **J.G:** O luns, 13 de outubro. Este espazo está situado no Cantón de San Roque, número 28.

- **Haberá algo especial durante a xornada de apertura?**

- **J.G:** Si. Temos preparado moitas ofertas promocionais que nos fan os nosos provedores, falamos tanto de Marlene, Zespri como Eurobanan. De feito, temos unha sorpresa moi bonita arredor do plátano de Canarias, por adiantar un pouquiño direi que montaremos aquí unha platanera que vai parecer isto as Illas Canarias. En definitiva, o

Imaxe de promoción de Froitas Jose da Andaluza para a apertura da nova tenda. / Foto: Froitas Jose da Andaluza

próximo luns haberá moitas sorpresas, así como prezos e artigos promocionais.

- **Que obxectivos te marcas con esta tenda?**

- **J.G:** Hai 4 anos collín eu o mando da empresa, ata ese momento fora miña nai a encargada, entón marqueime uns proxectos que me permitiron ir medrando e ampliando o negocio. Por exemplo, aumentamos as vendas no sector da hostalería -podemos dicir que se triplicou a facturación-, empezamos a traballar coas escolas -actualmente estamos con 4- e con idea xa de ampliar. De feito, non nos atreviamos a coller máis clientela por mor de non dar chegado a todo. Tamén ampliamos persoal, houbo momentos en verán de ter 11 persoas traballando, un número que xa non está nada mal. E, actualmente, xa só nos falta contar cun espazo no centro de Melide onde venderlle á clientela.

Xa tivo nun pasado, como comentamos noutra pregunta, que por diversas causas non puido saír adiante, pero agora era o momento de volver.

- **Este novo espazo permitirache a incrementar clientela.**

- **J.G:** Por suposto. Aquí estás á man de todo porque un dos problemas de Melide é o aparcamento, inconveniente que nesta localización salvamos grazas ao aparcamento público que hai pola parte de atrás da Capela de San Roque.

Outra das vantaxes que ten esta localización é que tes o Camiño de Santiago ao pé da porta. O que implica que pasarán por xunto a tenda miles de peregrinos. Todo isto danos varios factores para que o comercio poida funcionar ben.

- **O prezo da froita conseguiu estabilizarse?**

- **J.G:** Nada. Recordo que hai anos os prezos cambia-

ban 5, 3 ou 2 céntimos en cuestión de semanas, case sabías os prezos dos produtos dun ano para outro porque variaban moi pouco. Podía ser que, como excepción, houbese algunha catástrofe nalgunha zona como pasou en Valencia co DINA e sube o prezo por culpa da falta de mercancía, ou como pode pasar este ano coa castaña que ao haber tanta e tan bo está a moi baixo prezo, pero podías facer unha previsión. Actualmente, é case imposible porque pasou, por exemplo, co plátano que pasou de 1 a 4 en cuestión de días. É unha oscilación case diaria. Nunha caixa case non o notas pero nós que compramos en grandes cantidades notámolo moito.

- **E ao traballar con hostalería e as escolas sería aínda máis complicado.**

- **J.G:** Totalmente. Nós coa hostalería traballamos moito entre Arzúa, Melide e Pa-

las de Rei, e un dos produtos estrelas son as laranxas pois a esta xente, que che compra grandes cantidades, que lle subas uns céntimos a cada quilo para eles son moitos cartos ao final da campaña.

- **Como é habitual nas túas tendas, aproveitarás para meter moita froita de temporada e de proximidade?**

- **J.G:** Iso sempre. Nós traballamos moito con froita de temporada e quilómetro cero, porque ademais en Galicia temos un auténtica despensa dunha verdura de gran calidade que non teñen noutras partes de España. Entón, cando chega a temporada sempre apostamos pola xente da contorna que ten invernadoiros ou hortas particulares, que ao final nun momento do ano son clientes e clientas e noutro provedores.

- **Diciás que este ano vai ser unha boa tempada de castañas.**

- **J.G:** Hai unhas castañas impresionantes. Tamén pasou coas uvas do viño, que nós tamén facemos a campaña, o ano pasado ao chober tanto estragou moita uva e a que había non era de tanta calidade, entón pagouse moito por algo que non valía. Non obstante, este ano pasou ao revés porque hai moita uva e boa. Pero estas cousas son impredecibles.

- **Para rematar, que horario tedes previsto facer na tenda?**

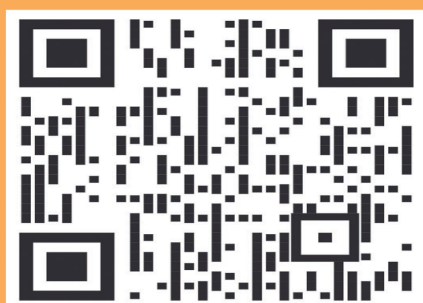
- **J.G:** Aínda o estou valorando co persoal que vai estar aquí na tenda pero será o habitual dos comercios de alimentación. Será, máis ou menos, de 9:00 - 14:00h e de 17:00 a 20:00h. Logo, o que estou valorando é se abrir a froitería os domingos ou non, porque como xa temos o posto na Praza paréceme duplicarnos e nós a Praza non a imos deixar, dado que funciona moi ben.

Descarga a APP de Asetem

Consigue descontos, ofertas, promocións e premios exclusivos.

As empresas locais a un só click!

Descubre todas as vantaxes desta nova APP descargándoa en Play Store, Apple Store ou no QR da imaxe.

Intelixencia artificial para principiantes

Durante moitos anos, o baremo de autenticidade da información que recibiamos de lonxe viña dado polos medios de comunicación. "Se o di a televisión será que é certo". Segue pasando -perigosamente- sobre todo en certos segmentos de máis alta idade, que consideran que os telediarios son informadores do que pasa, e os xornais son contadores de noticias. Erro grande.

Se abrimos un pouquiño o foco da rémonos conta fácil de que o que paga a luz no plató do telediario quere que as noticias se contén á súa maneira. E o que pon cartos en publicidade para que un xornal se imprima non está moi de acordo con que nese xornal se fale mal del, así que non se falará.

Con esas vense dando que a información é cada vez máis unha versión do que ocorre, contada polo filtro dos intereses de quen a conta. Salvounos ata agora unha premisa clara que resultaba incontestable: unha imaxe vale máis ca mil palabras. E digo que nos salvou ata agora porque unha foto demostraba un feito, non había versións posibles. A Intelixencia Artificial (nas súas numerosas versións, que veñen supostamente para facernos a vida máis doada) acaba de poñer fin a todo isto. É tan sumamente doado crear unha foto de calquera persoa facendo o que nós lle pidamos á IA, que con un simple teléfono calquera ten a

capacidade de crear realidades e situacións imposibles.

Pode estar ben e entenderse na esfera das bromas, dos memes que circulan polas redes. Pero deixa de ter gracia cando o resultado da IA cae nas mans das mesmas persoas que non poñen en duda o que se di nos telediarios, que acreditan a imaxe como garantía de realidade.

A outros niveis, falóusenos de que a IA viña para facilitarnos a vida: por exemplo, xa non será necesario ler un documento de dúcias de páxinas porque a IA pode darnos en segundos un resumo cos puntos chave. Menos ler, máis tempo para perder nas redes sociais.

Non fará falta archivar datos nin conceptos na nosa memoria porque a IA é rápida, e ofrece respostas "certeiras". A xente establece conversas coa IA de maneira que se pode converter -se ti queres- en apoio, compañía, terapia, asesoramento, e amizade que saiba moito de nós. Somos avanzadísimos, porque teremos á man as respostas, a máquina infalible e a inmediatez. Do que se fala menos é de que a medida que avanza a tecnoloxía desaparece a intervención humana (non falamos xa das repercusións económicas desto, senón do modelo de sociedade/humanidade/persoas que queremos).

A aplicación da IA destrúe o espírito crítico,

a personalidade, o que nos fai distintos, e devora calquera tipo de autenticidade que nos fai queribles, sociais.

Obviamente haberá usos da IA que fagan avanzar a humanidade (usos médicos, empresariais, etc), non é este un artigo contra o avanzar do mundo. A dúbida é quen forma a nivel moral e ético ás persoas que teñen o poder de aplicar a IA en segundo que escenarios. A día de hoxe existe aínda un certo rexeitamento a todo o creado con IA, pero o grave é que moi pronto non saberemos distinguilo.

Tantos anos despois de avanzar en globalizar o mundo para ter acceso masivo ás novas tecnoloxías, que nos permiten estar informados do que pasa na outra punta do planeta, vai resultar que só podemos acreditar como real aquilo que vemos cos nosos ollos e oímos cos nosos oídos. A realidade na que vivimos e chega a nós sen ningún tipo de filtro. Ó final vai ser verdade que debemos apagar máis a tecnoloxía e centrarnos máis no entorno no que estamos: a xente que nos saúda, a política local, as conversas de bar, de fútbol, de supermercado, de oficina, as do choio. A realidade é esa, e esa non admite IA.

Vanesa de Quinzán

ANÚNCIATE NO CERNE!

- ✓ O teu anuncio verase en toda a comarca, máis de 1.000 exemplares
- ✓ Formato dixital nas nosas redes sociais e páxina web

Melide é un dos concellos nos que se ofrecen cursos de lingua galega

O conselleiro de Lingua na presentación destes cursos. / Foto: Xunta de Galicia

O concello de Melide é un dos municipios nos que se ofrecen cursos de lingua e cultura galega para persoas non nadas en Galicia "co obxectivo de impulsar un maior emprego da nosa lingua en distintos ámbitos

da poboación e en todos os contextos da sociedade", indicou o conselleiro de Cultura, Lingua e Xuventude, José López Campos.

Ditas formacións realizaranse, ademais de en Melide, nas seguintes loca-

lidades: Abegondo, Ames, Arzúa, Boiro, Coruña, Ferrol, Ordes, Cerceda, Frades, Mesía, Oroso, Tordoia, Trazo, Pobra do Caramiñal, Ponteceso, Ribeira, Teo, Baiona, Estrada, Ponteareas, Redondela, Barbadás, Carballiño e Barco de Valdeorras.

José López Campos sinala que estes cursos presenciais teñen a "fin de achegar a nosa lingua e cultura galega a unhas 1.500 persoas non nadas en Galicia". Ademais, puxo en valor a importancia destas formacións para "dar maior pulo ao emprego do noso idioma ante o incremento en 115.000 persoas provenientes de fóra da Comunidade nos últimos 5 anos". Deste xeito, incidiu en que o desafío, neste intre, pasa por "prestixiar e atraer a xente cara o noso idioma, especialmente as provenientes do exterior".

A exposición "Mulheres" no Museo da comarca

Persoas que asistiron á presentación da exposición "Mulheres". / Foto: S. Cea

A fotógrafa Mercedes Vázquez expón máis de 100 imaxes baixo o título "Mulheres" no Museo Terra de Melide ata o 24 de outubro.

Nesta nova exposición móstranse os retratos de diversas mulleres da

"raia" entre Galicia e Portugal, "que nos amosa a cara dun mundo que está desaparecendo e que foi tecido polas mans, o traballo, o esforzo e a preservación da memoria destas mulleres", indican dende o Museo.

O Outono Cultural trae actividades diversas ata finais de novembro

Xosé Ramón Freixeiro, gañador do Vicente Risco, o día da entrega do premio no Salón de Plenos. / Foto: Concello de Melide

O Outono Cultural, do Concello de Melide, trae diversas actividades ata finais de novembro.

Entre estas iniciativas están: a proxección de "Prisciliano e Gallae-

cia", actuación dos 25 anos de Donaire, Contacontos "Cantareiras", o Magosto coa actuación de Leirabuxo, a Semana da Música da Terra de Melide e varias exposicións.

Ademais, dentro desta programación entregouse o XXIX Premio de Ciencias Sociais Vicente Risco a Xosé Ramón Freixeiro Mato, coa obra "Separados por unha lingua común".

O Pleno aproba instar a retirar o recebo da Igrexa

A Igrexa de San Pedro en Melide na que se van facer as obras. / Foto de arquivo

O Pleno do Concello de Melide aprobar instar á Concellería de Cultura a retirar o recebo do proxecto de obras de restauración da Igrexa parroquial, esta moción foi votada a favor por parte

de Adiante Melide, BNG e PSdG e abstívose o PP.

Dende o equipo de Goberno afirman que "a Igrexa é un símbolo de Melide" e este recebo suporía un "gran impacto visual".

Melide e Gran Canaria unidos en torno ao Camiño de Santiago

Melide, xunto con outros 10 municipios galegos, unidos a Gran Canaria en torno ao Camiño de Santiago pola inclusión de mocidade en situación vulnerable.

A principios de outubro, o presidente do Cabildo de Gran Canaria, Antonio Morales, recibiu a 11 representantes de concellos galegos (por parte do Concello melidense asistiu a este encontro, Xosé Igrexas, concelleiro de Turismo) que integran a Mancomunidade de Concellos Galegos do Camiño Francés, coa que a Administración insular irmandouse en torno ao Camiño de Santiago. Esta iniciativa promoveu a Reyes Martel, maxistrada do Xulgado de Menores Nº1 de Las Palmas e presidenta da asociación #UP2U Project-Depende de ti, que levou ás autoridades galegas a percorrer o Camiño de Santiago da Illa, que discorre entre Tunte y Gáldar, xunto a un grupo de mozas e mozos en situación

vulnerable que camiñarán a favor da súa inclusión social.

Esta actividade enmárcase na acción "O camiño dos valores", que desenvolve esta Asociación, que está dirixida a menores en situación de vulnerabilidade ou en risco de padecela. Nesta iniciativa este grupo de mocidade recorren o Camiño de Santiago, tanto na etapa galega como na canaria, coa finalidade de xerar as sinerxías necesarias para facer posible a súa integración plena.

Por iso, neste encontro, o presidente canario felicitou a #UP2U Project-Depende de ti porque este proxecto se realice en Gran Canaria, así como de coñecer de 1ª man as propostas de integración e inclusión de mozas e mozos en situación de vulnerabilidade que desenvolve esta Asociación.

"Falamos de profundizar na historia de

Xosé Igrexas co resto de representantes da Mancomunidade e do Cabildo de Gran Canaria. / Foto: Turismo Melide

Gran Canaria, de amosala ao mundo e de compartila co Camiño de Santiago europeo, español e galego", indicou Antonio Morales.

Por outra parte, dende a Mancomunidade

de Concellos Galegos do Camiño Francés amosaron o seu absoluto apoio a esta iniciativa social que conecta valores, tradicións e patrimonio entre Galicia e Canarias.

Para rematar, segundo Reyes Martel, "trátase dunha acción moi importante, porque dá visibilidade a unha labor que fixemos dende que empezamos, hai 9 anos".

A Asociación Cultural e Social Terra do Medio nace coa vontade de dinamizar a vida social e cultural do concello melidense

A imaxe da esquerda amosa ás nenas e nenos que participaron na actividade do Día dos Maiores. A da dereita é o posto na Festa do Melindre. / Fotos: Adolfo Álvarez

A Asociación Cultural e Social Terra do Medio naceu, neste 2025, coa vontade de dinamizar a vida social e cultural do concello melidense.

Dende a súa crea-

ción, dita entidade asociativa xa realizou diferentes accións. Unha delas foi con motivo da Festa do melindre e a repostaría tradicional, organizando unha mostra dedicada a poñer en valor

os doces típicos da vila, que incluíu unha demostración en directo grazas á colaboración de Pilar do Forno. A actividade, completouse cunha exposición de utensilios empregados na ela-

boración destes doces e coa interpretación de cantigas populares, letra escrita por Mary do Forno.

Ademais, coincidindo coa celebración do Día dos Maiores desenvolveu-

se unha xornada interxeracional na residencia de maiores, na que as crianzas compartiron cancións e momentos de convivencia cos residentes, e entregáronlles uns agasallos.

O Concello realizará obras de mellora na Avenida de América

A Avenida de América na actualidade, onde se aprecian as estreitas beirarrúas. / Foto: Concello de Melide

O Concello de Melide realizará obras de pavimentación e mellora na Avenida de América e as rúas Fernández Flórez, Alfonso Cas-

telao e Magallanes, situadas na área norte do centro urbano melidao. A intervención comprenderá un tramo total de 287 metros de

lonxitude entre as distintas vías e pretende humanizar e adecuar o espazo público.

Os traballos destínanse a mellorar tanto

a funcionalidade como a seguridade de uso destas rúas, tendo en conta tanto os peóns como tráfico rodado. Dado que a zona se caracteriza por uns tramos de beirarrúa moi estreita e inadecuada dende o punto de vista da accesibilidade das persoas con mobilidade reducida, polo que a intervención instalará unha plataforma a nivel compartida por tráfico rodado e peonil. O espazo de uso para cada tipo de circulación estará delimitado polos materiais e a súa disposición. A zona destinada ao paso de vehículos será xa que logo asfaltada, mentres que a parte peonil constará de pavimento en baldosa. No proxecto tamén se inclúe a canalización de augas pluviais. As beirarrúas actualmente existentes serán demolidas.

A área de intervención está conformada por diversas rúas que padeceron historicamente varios problemas comúns como a falta de ordenación do tráfico e a escasa anchura das beirarrúas que, en ocasións, non chega aos 90 centímetros e non resultan accesibles para persoas con mobilidade reducida, o que dificulta o tránsito para os peóns.

As obras desta zona do municipio melidense foron adxudicadas, por procedemento aberto simplificado, a Excavacións Santiños SL por un valor de 182.864'43 euros. O prazo para a realización dos traballos de mellora e humanización é de 4 meses. Este proxecto enmárcase dentro da 2ª fase do POS+A-dicional da Deputación da Coruña.

A Asociación de Troiteiros recolle 300 quilos de lixo no río Furelos

Varios dos membros da Asociación nas tarefas de limpeza do río. / Foto: A.T.R.F

de limpeza, os voluntarios destacan "a retirada dunha roda de camión e outra de coche". Unha mostra da falta de respecto que parte da poboación segue a ter polo noso entorno.

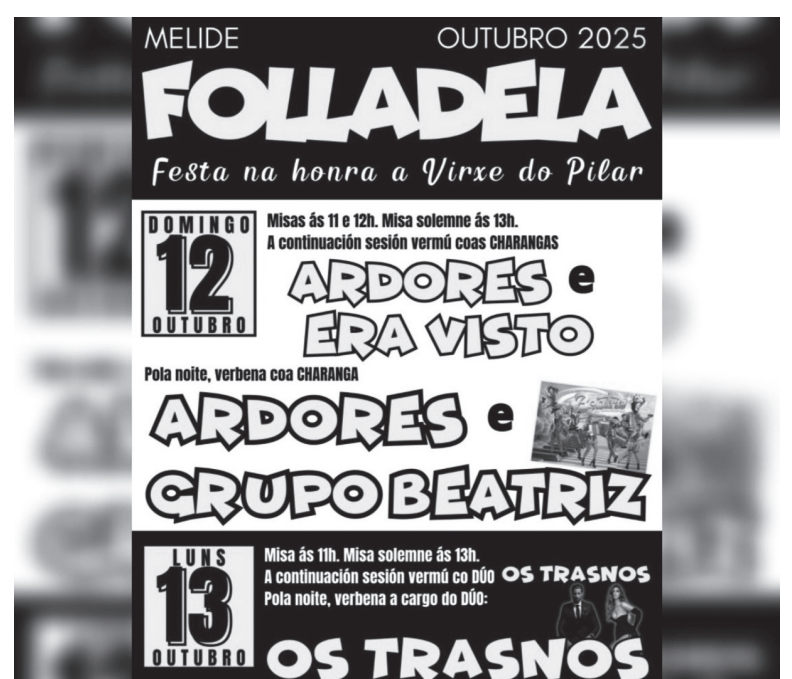
Na 3ª xornada, a Asociación de Troiteiros de Melide limpou o tramo da Ponte Mazaira ata Furelos. Un dos puntos a limpar foi a Ponte medieval no que indican: "3 dos 4 ollos da Ponte estaban tupidos pola maleza, taponados por árbores caídas e unha bouza que impedía aos visitantes tirar unha foto ou, simplemente, contemplala na súa totalidade desde o miradoiro". Ademais, chaman a atención sobre que "nun caso de enchenta podería provocar danos moi graves na estrutura da mesma", destacan os membros da Asociación de Troiteiros en nota de prensa.

A Asociación de Troiteiros de Melide recolle 300 quilos de lixo no río Furelos e os seus afluentes durante os 3 días das XXI Xornadas de Limpeza. "Este ano, alén dos obxectivos medioam-

bientais e concienciación cidadá, sumou un novo: o do coidado do noso patrimonio cultural", explican dende a Asociación.

De todo o lixo recollido durante as xornadas

Folladela celebra o Pilar os días 12 e 13 de outubro

O cartel das Festas do Pilar na parroquia de Folladela. / Foto: E. Espectáculos

A parroquia de Folladela (Melide) celebra as Festas na honra á Virxe do Pilar os días 12 e 13 de outubro.

O domingo 12, haberá misas ás 11:00, 12:00 e 13:00 horas. A continua-

ción, sesión vermú con Ardores e Era Visto. Pola noite: Ardores e Grupo Beatriz.

O luns 13, misa ás 11:00 e ás 13:00h. Logo, sesión vermú e verbena a cargo de dúo Os Trasnós.

Melide destino

os domingos... en Melide!

Santiago

Agolada

Lugo

A Coruña

MERCADO ALIMENTOS
Praza das Coles

HOSTALERÍA & COMERCIO

MERCADO TEXTIL
Praza das Universidades

#MercaenMelide #MelideDestino #DomingosdeMelide

Concello de Melide

Merca en Melide
Cerne de Galicia

LAIA zapateiros · artesáns

- Calzado Artesanal
- Bolsos, cinturóns, e complementos en coiro
- Reparación de calzado
- Tamén realizamos copias de claves

Fabricación: 626 252 054 (Ramón) info@laiazapateiros.com
Reparación: 626 881 433 (Miguel) www.laiazapateiros.com

intermax technology

FIBRA 300
50GB
COMPARTIDOS
2 liñas móbiles
CHAMADAS ILIMITADAS
34,99 €/mes

TELEVISIÓN
80
CANALES
5,00 €/mes

TELÉFONO FIJO
1000
+ 60 MIN
5,00 €/mes

Non te quedas sen gigas.
Precio para sempre

* 12 meses permanencia
* Instalación incluída
* Suxeito a Rede Propia Intermax

JUFI

E ti
es de aquí
ou vés
pola oferta?

Fibra da boa
600 MB

Tarifa móbil
100 GB
+ ilimitadas

31€ (IVE inc)

Contrata chamando ao **881 150 150**
ou en **juifi.gal**

Toques mellora a eficiencia enerxética da Piscina Municipal con 60.000 euros

O alcalde de Toques coa delegada territorial da Xunta. / Foto: X. de Galicia

O Concello de Toques mellora a eficiencia enerxética dos vestiarios da Piscina Municipal cun orzamento de case 60.000 euros, grazas a unha axuda do Fondo de Cooperación Local da Xunta de Galicia para renovar a iluminación destas instalacións.

Nunha visita a Toques da delegada territorial do Goberno galego na Coruña, Belén do Campo, aclarou que esta intervención ten por obxectivo a mellora de eficiencia enerxética da instalación, a diminución do consumo eléctrico e a redución dos custos de man-

tenemento. Así como incidiu na importancia de colaboración entre a Xunta e os Concellos para realizar estas actuacións que afectan ao benestar da veciñanza.

Nestas obras realízanse a desmontaxe da cuberta e o falso teito, a substitución das celosías de madeira por outras de aluminio orientables, para así dificultar a entrada de auga de chuva, e a renovación da carpintería por unha con rotura de ponte térmica e vidro dobre de seguridade. Ademais, instálase un falso teito illado de 40mm de espesor e renovanase as pranchas de revestimento en malas condicións.

Belén do Campo destacou que este apoio económico é fundamental, sobre todo nos municipios pequenos, para que se poidan realizar este tipo de iniciativas.

Santiso volve impulsar a campaña de compostaxe

Unha persoa xunto co seu composteiro nunha horta. / Foto: iStock

O Concello de Santiso volve impulsar a campaña de compostaxe doméstica entre a súa veciñanza.

Dende a Administración municipal animan á cidadanía a unirse ás máis de 100 vivendas que xa fan compost na casa de maneira fácil e práctica.

As persoas interesadas en participar nesta iniciativa só teñen que anotarse no Concello e recibirán un kit completo e unha xornada de formación.

Con este xesto terás abono de calidade para a horta e axudas a mellorar a xestión do lixo.

Tchin Tchin
PROGRESIVOS

**O TEU 2º PAR DE
GAFAS PROGRESIVAS
POR 1€ MÁIS***

¡PARA TI OU PARA QUEN TI QUEIRAS!

* Oferta válida dende o 1/10/2025 ata o 30/11/2025 en tódalas ópticas Alain Afflelou de España e Andorra. Ver condicións na óptica e afflelou.es

ALAIN AFFLELOU
Óptico y Audiólogo

Pide a túa cita
afflelou.es

**RONDA DA CORUÑA, 16
MELIDE - 981 50 60 97**
(E-15001259)

O Grupo de Desenvolvemento Rural Ulla Tambre Mandeo aproba a creación de dúas vivendas sociais en Toques

Representantes da directiva do Grupo de Desenvolvemento Rural Ulla Tambre Mandeo na última reunión. / Foto: GDR

A xunta directiva do Grupo de Desenvolvemento Rural Ulla Tambre Mandeo reuniuse, o pasado mes de setembro en Touro, para tratar diversas cuestións entre

as que destaca a aprobación da creación de 2 vivendas sociais no concello de Toques, enmarcada na nova convocatoria Leader 2025 - 2026.

Esta iniciativa, promovida pola Administración local toquense, habilitará a antiga escola unitaria, actualmente en estado de abandono, na parroquia de

Santa María de Ordes, para crear estas 2 vivendas que se asignarán a familias que o precisen, cumprindo co baremo establecido polos servizos sociais. Esta actuación conta cun orzamento para a rehabilitación de 240.000 euros, IVE incluído, e unha axuda aprobada en xunta directiva do 88%.

Os proxectos presentados por outros Concellos quedan, polo momento, en lista de agarda, dado que o GDR non dispón de máis fondos dispoñibles nesta convocatoria para proxectos promovidos por Administracións locais.

En canto ás asociacións sen ánimo de lucro, aprobouse a única solicitude de axuda existente, da Asociación de Mulleres Alecrín, de Melide. A iniciativa aprobada consiste na adquisición de máquinas e

equipamento para talleres destinados ao benestar físico e psíquico a través do exercicio, por un importe de 19.000 euros correspondelle unha axuda do 68% do investimento.

A maiores, a directiva aprobou a contratación de persoal técnico, en concreto dunha persoa a xornada completa como técnica para a tramitación dos proxectos Leader e a execución da animación, formación e cooperación do GDR. Os requisitos esixidos polo posto son: contar cunha titulación superior, ter o CELGA 4 de galego e o nivel B1 de inglés. As solicitudes pódense presentar ata o 17 de outubro.

Ademais, nesta reunión, presentouse a nova páxina web do GDR que recolle toda a información relevante deste organismo.

Santiso lanza a ampla programación do Outono Cultural

O Concello de Santiso lanza a ampla programación do Outono Cultural con diversas actividades para veciñanza de todas as idades.

Esta iniciativa abarca ata o vindeiro 25 de novembro e comezou o pasado 4 de outubro co Encontro 17 (incluíu: andaina, parladoiro e actuación do Maco Paco) en Beigondo e a *food-truck* de Galicia saber amar. Seguiulle unha formación técnica en castañicultura e a excursión, organizada pola Asociación de Mulleres Rurais de Santiso, á Festa do Marisco do Grove.

Dende hoxe e ata sábado desenvolverase unha formación técnica en extracción de resina no Antigo Concello en Arcediago. Este curso terá unha duración de 32 horas. Dita actividade vai dirixida a persoas interesadas na extracción de re-

sina e o aproveitamento de castaña, que ven no sector primario unha posible saída laboral a desenvolver nos seus territorios ou como un complemento ás súas rendas actuais.

A programación do Outono Cultural continúa, o sábado 18 de outubro, coa andaina "Goza do Ulla" con saída do Antigo Concello ás 10:30 horas. Este percorrido será a ruta da Cornella. A de Santiso é a penúltima desta iniciativa que pasou por vilas como Arzúa, Rianxo ou Palas de Rei. A maiores, dito día realizárase o Encontro de Corais na Casa da Cultura de Visantoña, ás 19:00 horas.

Para pechar o mes de outubro, o día 30, haberá o contacontos "A cova das letras: Chafallas, a vendedora de fume", no CEIP de Arcediago, ás 12:30 horas.

Crianzas disfrutando dunha actuación, como as do Outono Cultural, na Casa da Cultura de Visantoña. / Foto de arquivo

A programación de novembro comezará na xornada do 5, co espectáculo infantil "A trastenda dos contos - Caxoto" con Felipe Díaz nas Casas Niño do

Concello.

O día 18 celebrárase unha charla sobre agresións sexuais no CEIP de Arcediago, ás 10:00h.

O mércores 22, ac-

tuación de maxia a cargo de Dani Polo, na Casa da Cultura de Visantoña.

Por último, o 25, Teatro Calavera no CEIP de Arcediago.

Sobrado pon en marcha unha campaña de concienciación sobre a recollida separada dos residuos orgánicos

Alumnado do CEIP Virxe do Portal do concello de Sobrado nunha charla de concienciación da reciclaxe. / Foto: Sobrado

O Concello de Sobrado pon en marcha unha campaña de concienciación e información sobre a recollida separada dos residuos orgánicos entre a veciñanza de todas as idades.

Por unha parte, a Administración local céntrase na recollida separada

dos bioresiduos, é dicir, restos orgánicos de orixe vexetal ou animal que se poden descompoñer de xeito natural. Mediante esta activida-

de pretenden concienciar á cidadanía sobre a necesidade de incrementar a separación deste tipo de residuos, o que a súa vez permitirá reducir o volume dos depositados nos contedores da fracción resto.

Durante estas semanas, por parte do Concello, estanse realizando visitas "porta a porta" ás vivendas e a grandes xeradores de bioresiduos instándooos a participar na iniciativa.

En paralelo coa execución desta campaña informativa, colocaranse na vía pública contedores marróns específicos para a recollida da fracción orgánica para facilitar tanto a cidadáns como a establecementos a súa xestión.

Por outra parte, dende a Administración local promoven a participa-

ción do alumnado do CEIP Virxe do Portal na recollida separada dos residuos orgánicos e lanzan un proxecto para mellorar a xestión dos bioresiduos no municipio.

Para realizar esta iniciativa, monitores ambientais concienciaron ao alumnado sobre a necesidade de incrementar a separación dos residuos orgánicos, informándolles sobre como realizar este proceso de forma axeitada.

O proxecto inclúe accións de sensibilización dirixidas á cidadanía xeral e aos establecementos e comercios de proximidade do concello.

Estas campañas de concienciación e información contan co financiamento da Xunta de Galicia, a través dos Fondos Europeos Next Generation.

"Desfrutoques" arrinca coa 1ª ruta o domingo 19

Diversas mulleres no Coto do Pilar, un dos roteiros de Toques. / Foto: T. Melide

O Concello de Toques organiza "Desfrutoques", un programa de andainas e sendeirismo polo municipio, que arrinca coa 1ª ruta o vindeiro domingo, 19 de outubro.

A esta seguiranlle: a do Coto do Pilar (o 9 de novembro) e o roteiro dos Megalitos (o 30 de novembro).

Toda a información na páxina web da Administración local.

A barcaza de Portodemouros estará fóra de servizo durante todo o mes

A barcaza de Portodemouros que estará de fóra de servizo. / Foto de arquivo

Dende Naturgy informan que a barcaza de Portodemouros, no río Ulla que une as provincias de Coruña e Pontevedra, estará fóra de servizo durante todo o mes, concretamente

ata o 31 de venres outubro ás 20:00 horas.

Por parte da empresa Naturgy explican que esta interrupción do servizo da barca correspóndese "ao cumprimento do requi-

sito legal de inspección e mantemento periódico da embarcación, co obxectivo de garantir a seguridade e correcto funcionamento da mesma, así como unha maior e mellor garantía do servizo ás persoas usuarias", indican dende Naturgy. Estas tarefas soen realizarse cada 3 anos e levaranse a cabo coa máxima dilixencia para minimizar o tempo de interrupción.

Durante estas semanas de outubro, a empresa eléctrica habilitou desvíos alternativos, polas estradas da contorna, que estarán sinalizados mediante carteis informativos para que todas as persoas usuarias sufran o menor prexuízo posible por mor desta situación. Ademais, Naturgy "lamenta as molestias que se poidan ocasionar durante os días de interrupción do servizo".

A Asociación Cultural Charamela organiza a edición XIII do Ciclo de Teatro Afeccionado "O teatro no Camiño"

O grupo de teatro A.C.C Terra de Outes que interpretou "O doente imaxinario". / Foto: Turismo Melide

A Asociación Cultural Charamela organiza a edición XIII do Ciclo de Teatro Afeccionado "O teatro no Camiño" para este mes de

outubro no Centro Sociocultural Mingos de Pita, en Melide. Todas as actividades desta programación son gratuítas.

Esta iniciativa cultural comezou o pasado sábado, día 4, co grupo de teatro da A.C.C Terra de Outes coa obra "O doente imaxinario"

e ante un público totalmente entregado.

A seguinte representación será este mesmo sábado, 11 de outubro, ás 21 horas, a cargo de Rebuldeira Teatro de Sarria coa obra "Vermello". Esta peza, de creación propia, plantexa un relato no que se cruzan personaxes históricos e voces contemporáneas que viaxan dende a Guerra Civil ata o presente.

O próximo fin de semana, o sábado 18 de outubro, os actores e actrices de O Batán de Cangas de Foz representará "As promesas dos galos". Esta obra é unha comedia sobre a soidade das persoas maiores e os cambios sociais que dificultan o entendemento entre diferentes xeracións.

Para pechar o XIII Ciclo de Teatro Afecciona-

do "O teatro no Camiño" actuará o grupo da Asociación Cultural Charamela, organizador do evento, que representará a obra "E parecía parvo", na que un familiar rico pero insoportable morreu e os seus herdeiros reúnense na casa do notario para abrir o testamento. O que pasa é que o falecido resultou ser un pouco bromista e aínda que reparte os seus bens entre eles, ponlles unha serie de condicións bastante esixentes que fan que se volvan tolos e xurdan situacións moi divertidas.

Con esta iniciativa xa son 2 os meses consecutivos de teatro afeccionado no concello de Melide gratuíto para a veciñanza, estes ciclos foron organizados pola Asociación Cultural Charamela.

Éxito de participación nos Clubs de Lectura

Parte das participantes do Club de Lectura de Melide en 2022. / Foto de arquivo

Éxito de participación nos Clubs de Lectura coordinados por José Manuel Pampín, coordinador dos de Santiso e Melide. En concreto, conta con máis de 100 participantes que aco-

den unha vez ao mes para compartir inxedanzas e reflexións sobre os libros proporcionados polo Club.

Ademais, Melide seguirá acollendo presentacións destas publicacións.

A Santa Compañía prepárase para saír o vindeiro 31 de outubro

As persoas participantes na Santa Compañía nun dos ensaios, na Praza do Convento. / Foto: Museo Terra de Melide

A Santa Compañía, actividade organizada polo persoal do Museo da Terra de Melide, prepárase para saír ás rúas do municipio na tarde do vindeiro 31 de outubro.

Esta xa é a 6ª edición deste roteiro cultural para a que a veciñanza participante está a ensaiar e organizar "escenas, guiños, actuacións, coreografías e atrezzo", indican dende o

Museo.

Se algunha persoa, que aínda non se anotara, quere participar só ten que apuntarse no Museo da Terra de Melide durante estes días.

Ánxela López: "Unha vida chea de libros, usuarios e palabras"

- **Agora, xa xubilada, que supuxo para ti ser a primeira bibliotecaria de Melide?**

- **Ánxela López:** Supuxo unha vida de traballo, pero de traballo gratificante, porque ser bibliotecaria non é o mesmo ca outros moitos empregos que traen máis penalidades, pero esforzo si que supuxo moito. Logo, se a maiores de ser un traballo bonito, che gusta facelo xa é unha vantaxe moi grande.

Os anos están aí e parece que pasaron moi rápido, pero se os debullamos pouco a pouco vemos que deron moito de si. En definitiva, é unha satisfacción moi grande ser bibliotecaria de Melide.

- **E, ademais, a primeira.**

- **A.L.:** E tan longa. Unha vida chea de libros, usuarios e palabras.

- **Que repaso fas dos 46 anos á fronte da Biblioteca?**

- **A.L.:** Así xuntos é difícil. A Biblio viviu etapas de principio moi humildes, como todos os servizos nos anos 80, eu entrei na Biblio no 1979. Para a miña forma de pensar, foi unha ousadía crear unha biblioteca pública nese momento, nun concello tan pequeno e onde non había grandes empresarios que puideran financiar dito proxecto. O que si había era moita vontade, tamén cabe mencionar a Javier que foi, nese momento, o impulsor da Biblioteca. Foi moi ousado pola súa parte querer facer este proxecto porque cartos non había e medios tampouco, daquelas só había un pequeno espazo no Concello e a vontade de facelo.

- **Que recordos che veñen á mente deses primeiros días?**

- **A.L.:** Lembro moita ilusión. Ademais, o equipo de Goberno dese momento contou co bo facer de 3 mestres xubilados de Melide que foron: Don José Reinoso

Carreira, Don Fernando Somoza e Don José Hermida que foron os que fixeron un catálogo de todos os volumes que había daquela para abrir a Biblioteca. Inaugurárona o 7 de xuño do 1977, coincidindo coa edición do Terra de Melide.

Cando empecei non había ningunha ficha metida no ficheiro e os préstamos eran moi básicos, pero cando hai gana de traballar todo se saca adiante. De contado, comecei a formarme para ir poñendo todo de maneira correcta. Como anécdota recordo que pasamos moito frío porque daquela non había estufas e nese local non entraba nada de sol. De feito, a primeira estufa veu na dotación de mobiliario e era desas que tiñan 3 lumes pequenos. Todo era humilde pero podíamos dicir que tiñamos Biblioteca Pública.

- **Iso xa non era pouco dicir para o ano 1977.**

- **A.L.:** Si. Había moitas vilas que non a tiñan, tería Vilalba e Betanzos pero despois poucas máis había. O forte das Bibliotecas municipais veu a partir do 81.

- **Viviches tamén moitos cambios de localización da Biblio.**

- **A.L.:** Si, por sorte que xa non a volverei cambiar porque a última mudanza deixoume traumatizada. A primeira vez non houbo problema, dado que pasamos do local no que está agora o Xulgado ao da Policía Local e estaba moi preto, houbo que empacar os libros e desempacatalos pero foi máis sinxelo. Este cambio deuse a finais do 91 e supuxo un cambio a mellor. Non obstante, a última mudanza foi traumática porque recordo que empacamos 270 caixas cheas de libros ordenados para transládalos ao Multiusos. Este fora, como se soe dicir, un traballo de chinos. Logo, chegamos aquí e o espazo non

ten nada que ver con aquel e, por moito que calcules, as cousas non cadraban e tiñas que cambiar todo. Xureime a min mesma que non volvería cambiar a Biblio de sitio. Como anécdota a data volve ser moi sinalada, abriuse aquí a Biblioteca co Prestige. Foi un traslado vivido e sufrido pero quedou moi bonita. Logo, o feito de estar nun espazo ligado coa comunidade escolar favoreceu moito á Biblioteca e á inversa tamén.

- **Ante a túa mirada pasaron centos de lectores e lectoras, cambiaron os hábitos?**

- **A.L.:** Cambiaron os usuarios e usuarias na forma de comportarse pero tamén cambiaron as bibliotecas. A formación que tiñamos as bibliotecarias antes, nos anos 90, era de silencio sepulcral e tiñas que mandar calar aos nenos e nenas para que non fixeran ruído. Que pasou? Logo evolucionamos, afortunadamente, e viñeron outros espazos para facer traballos ou estudar en silencio e iso foi a salvación. Nesta Biblio hai máis espazo e podes deixarlles facer un pouco máis de barullo no espazo infantil, por exemplo.

- **E, concretamente, que dirías que mudou máis nos seus hábitos?**

- **A.L.:** O coñecemento das obras, os nenos e nenas e tamén os adultos duns anos para aquí teñen moita máis información. A maiores, a televisión tamén lles abriu un mundo moi ligado á literatura coas series que ven e logo veñen polo libro, como pode ser a de Xogo de Tronos. Os nenos e nenas que eran lectores chegaban ao estante e collían os libros que había pero non tiñan tanta oferta coma hoxe, porque tampouco había os medios económicos de hoxe. Outra cousa que supuxo unha revolución radical foi a chegada da tecnoloxía, os

usuarios e usuarias volveronse máis independentes e facilitóusenos o noso traballo.

- **Cal é a mellor maneira de inculcarlles, especialmente ás novas xeracións, o amor pola literatura?**

- **A.L.:** Dígollo a todo o mundo, teño moita paixón polos pequeños e xa se me nota, pero cando entran os nenos e as nenas á sección de infantil se saen sen un libro para min é un trauma, porque é moi fácil convencerlos para levar un libro. Non obstante, hai pequenos e pequenas que lles costa máis ler e para engancharlos doules libros sen case texto. Ou, por exemplo, vén unha mamá con dous nenos e a un gústalle ler e ao outro non, pois eu sempre digo que haberá un libro que lle guste. Ás veces, tes que empezar por lerlles ti o libro para que despois lles sexa máis fácil lelo a eles. Para min, enganchar aos nenos e nenas a ler é unha satisfacción moi grande. Este traballo ten moitas satisfaccións, entre outras, a nivel social porque as bibliotecas aínda son gratis. Houbo certos intentos de cobrar, o que a min me parecía unha aberración porque senón só poderían acceder os que poden pagar. As bibliotecas teñen que ser sempre un servizo público.

- **É fundamental que sexa un servizo público e gratuíto.**

- **A.L.:** É o máis básico de todo. Se hai diñeiro polo medio perde o sentido. Ao ser un servizo gratuíto a xente entra pola porta cun sorriso.

- **Logo de tantos anos de traxectoria viches pasar a familias enteiras pola biblioteca.**

- **A.L.:** Levo uns anos disfrutando de fillos e fillas dalgúns dos mozos e mozas que xa viñan pasar as tardes na Biblio. Houbo nais que me fixeron fotos cos nenos e as

nenas porque recordan cando viñan elas e ven que agora os seus fillos e fillas me teñen tamén tanto cariño e queren ter un recordo.

- **Para as usuarias, chegar a Biblio e non verte detrás da mesa fáisenos raro.**

- **A.L.:** Por un tempo imaxino que si, pero despois xa vos ides acostumar. Isto enténdese porque logo de 46 anos traballando na Biblioteca é normal que se faga raro non verme. Mira, vouche poñer un símil, Don Antonio Mourelle cando había catecismo poñía a sota para que as nenas e nenos o identificaran, porque identificar unha persoa cun servizo é moi importante, dado que ao neno xa lle dá seguridade e confianza.

- **Que foi o máis satisfactorio?**

- **A.L.:** Traballar tantos anos para unha comunidade ampla. Date conta de que aquí veñen de Santiso, Sobrado, Palas de Rei, Toques... E para todos é igual o servizo. Logo, tamén moitas familias de Barcelona e Bilbao que viñan de vacacións todos os anos no verán e pasaban sempre pola Biblio.

Noutra orde de cousas, non me quero esquecer dunha actividade que fixemos polos 20 anos da Biblioteca e os 65 do Terra de Melide. Fixemos un seminario do Grupo Nós a fin de século, tivemos poñentes como Isaac Díaz Pardo, Mari Carmen Santos ou Lois Blanco. Nese momento, metíame en todos os proxectos que me propoñían, pero segundo vas cumprindo anos faise máis complicado porque chegan, como os chamo eu, "medos da terceira idade". Entón, agora a Biblio necesita xente nova con ilusión. Ademais, quero lembrarme de Rafa Gayoso que veu axudar á Biblio cando se acaba de licenciar en informática e foi como tocarnos a lotería.

IRIS

comunica

*Descubriendo
o Cerne*

Gustaríache
mellorar
en marketing dixital
e darlle máis visibilidade ó
teu negocio?

O noso equipo encargárase de:

- ✓ Gabinete de prensa e comunicación
- ✓ Creación de contido para redes sociais
- ✓ Investigación e planificación estratéxica
- ✓ Posta en marcha de proxectos 360°
- ✓ Organización de eventos

CONTÁCTANOS!

 infoiriscomunica@gmail.com

 652 580 502

  @descubriendocerne

 Descubriendo Cerne

RECAMBIOS SANDO, JUAN JOSÉ SEGADÉ VILAR

"Unha vantaxe do comercio local é que se un produto non che serve xa nos encargamos nós de cambialo"

- Que ofreceades en Recambios Sando?

- **Juan José Segade:** Aquí na tenda ofrecemos produtos relacionados co automóbil. Recambios, accesorios, aceites, baterías, complementos, moita variedade en produtos de limpeza e mantemento..., en definitiva todo o relacionado co automóbil. Logo, teño a maiores unha pequena parte de agrícola.

Na actualidade, este gremio está un pouco metido en grupos tes que dedicarte ao público da rúa e para iso tes que ter algo de todo.

- De feito, dá a sensación de que aumentaron os afeccionados ao motor entre a xente nova.

- **J.S:** Iso nótase moito. Ademais, por esta zona hai moitos rapaces que estudan a FP de automoción e, creas que non, pois iso aféctache porque veñen aquí para comprar o que necesitan. Iso que, hoxe en día, Internet machácanos moito.

- Nótase moito a competencia da rede?

- **J.S:** Si. É máis ves as persoas que reparten os paquetes e traen caixas e caixas de marcas de recambios. Porén, é unha loita de todos os gremios, non é algo que suceda só no noso ámbito.

Non obstante, aquí vén moita xente polos recambios do coche porque teñen medo de que se o piden por Internet non lle veña ben, en cambio se o compran aquí saben o que levan. É certo que pode saír un pouco máis caro, pero cunha diferenza moi pequena, eu véxoo nas páxinas que venden en liña e os prezos non teñen máis diferenza que, como moito, dun 5%. É o que se fala moitas veces das eléctricas eu quero unha empresa que teña unha oficina presencial por-

Juan José Segade Vilar, o día da entrevista, na súa tenda de Recambios Sando en Melide. / Foto: Cerne

que se teño que protestar, polo menos véxolle a cara e non me teño que pelexar cunha centraliña.

A xente debe darse conta de que se compras por internet a parte de que che tardan uns días en chegar logo senón che serve, ou se vén mal o produto, encárgaste de ti de facer todas as xestións para devolvelo. Pola contra, se o compras no comercio local telo ao momento ou, como moito se é algo específico e hai que pedilo, 24 horas e no caso de que non che sirva ti non tes que encargarte de devolvelo.

- Neste tipo de tendas a xente pide asesoramento?

- **J.S:** Si, claro. A clientela vén cunha idea do que necesita e ti aconséllalos. Unha vez que quedan satisfeitos co teu asesoramento

xa lles das máis confianza. Un comercio local non pode pretender enganar á clientela porque iso só te vai perxudicar a ti, dado que non che vai volver comprar. Nas tendas de proximidade hai que ser honrado.

- En produtos do voso ámbito, notastes unha suba dos prezos?

- **J.S:** Si, dende a pandemia. Subiu moito o prezo de diversos artigos, hai cousas que baixaron algo pero cando collen a tendencia ascendente despois a baixada é moi cativa. Unha vez que acostuman á xente a pagar máis logo apenas baixan e máis actualmente que o mercado están en man de 2 ou 3 e eles mesmo non se fan a competencia.

- Cales son os artigos máis demandados?

- **J.S:** O que é lubricantes, filtros e baterías. Logo, pou-

co a pouco, van saíndo outros produtos como os de mantemento do coche. E, de xeito máis esporádico, artigos moi específicos que che pide a clientela.

- No caso de produtos máis específicos ou marcas moi concretas que ti non teñas aquí, poderías conseguilo rapidamente.

- **J.S:** Si claro. Dende que o pido pode tardar entre 24 e 48 horas. A gran vantaxe disto, a parte do rápido que chega o artigo, é que se teñen algún problema co produto encárgome eu de devolvelo, o cliente non ten nada que facer. Non obstante, se o pide por Internet e non che vale é o cliente o encargado de dedicar parte do seu tempo para realizar as xestións arredor da devolución do artigo e do diñeiro que xa pagou.

- Despois de máis de 3 décadas no negocio, que notas que cambiou no sector?

- **J.S:** O único que mudou foi a chegada da informática, que veu para facilitarnos o traballo. Antes, por exemplo, para buscar as pezas era por libros e catálogos en papel o que o facía moito máis complicado. Así é que agora se un día non me funciona o ordenador estou como cego, teño que pechar porque non dou traballado.

Logo, o mundo empresarial agora está metido na mans duns poucos e ao pequenos das vilas achícanos. Os grandes teñen outras claves para vender, promocións e ofertas que ti non podes poñer.

- Que é o máis satisfactorio de traballar cara ao público?

- **J.S:** O feito en si de tratar coa xente é satisfactorio. Certo é, que co paso dos anos, o atender ao público pode cansar. No meu caso, teño 62 anos e levo dende os 18 en traballos de cara ao público, 1º no bar de meus pais e despois, hai case 35 anos, neste mostrador e pódese dicir que é satisfactorio. Nun emprego deste estilo todos os días son diferentes e creas unha relación, en moitos casos próxima, coa clientela.

- A xente que valora máis o prezo ou a calidade, á hora de comprar?

- **J.S:** Os particulares a calidade e os profesionais prezo. A clientela, especialmente, a nova quiere cousa boa porque entenden e infórmanse sobre os produtos.

Recambios Sando

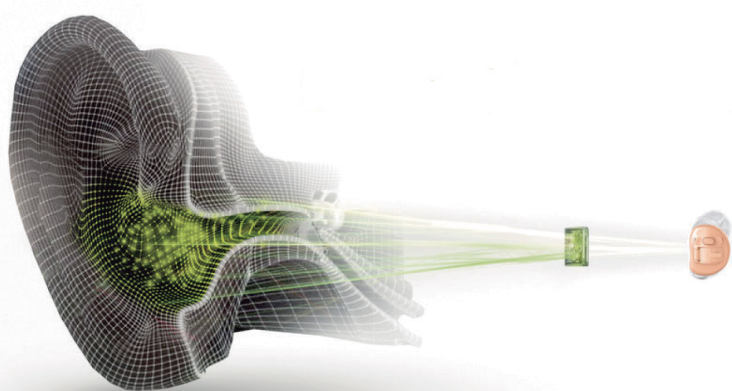
**Avenida de Lugo, 4
Melide (15800)**

Tlf: 659 36 78 60

CAMPAÑA DE DETECCIÓN PRECOZ DE LA PÉRDIDA AUDITIVA

**NUESTRA MISIÓN EMPRESARIAL ES HACER SU VIDA
MÁS SENCILLA CON UNA SOLUCIÓN BRILLANTE**

Se colocan totalmente dentro del oído, prácticamente invisible.

No solo es un excelente audífono, es una verdadera solución multifuncional.

Sonido claro y variado.

Conexión a teléfonos inteligentes, TV y más

Tecnología recargable (olvídense de las pilas), se cargan rápidamente y ofrecen un día completo de audición.

Se activan automáticamente al retirarse del cargador y se desactivan cuando se vuelven a colocar.

PRUÉBELOS ¡UN MES GRATIS! EN CASA

Y PÁGUELOS CÓMODAMENTE EN PLAZOS DE 3, 6, 12 Ó 36 MESES

Solicite **UNA CITA** en nuestro Centro Auditivo para realizarle un completo examen auditivo, **sin coste para usted**

E-15-001359

INSTITUTO DE LA SORDERA S.L.
Ronda da Coruña, 34
15800 Melide - A Coruña
Tel.: 981 50 72 87
648 75 47 61

**Pedir
hora**

